

N:o 5.

Ank. till Riksd. Kansli den 12 Febr. 1878, kl. 2 e. m

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Andra hufvudtitel.

(1:a U. A.)

Vid denna hufvudtitel, omfattande anslagen till *Justitie-departementet*, hafva vid innevarande riksmöte ifrågakommit de förändringar, hvilka här nedan omförmälas.

Departementets expedition.

1:o. Härvid har Kongl. Maj:t föreslagit, att, med de villkor för åtnjutande af föreslagen ny aflöning inom kansliexpeditionerna, som uti det den nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof bilagda statsrådsprotoll af den 7 December 1877 (Bil. N:o 6 a, pag. 1—6) funnos intagna, det upprättade förslaget till *ny stat för Justitie-departementets expedition* måtte gillas, och anslaget följaktligen ökas med 12,300 kronor.

*Angående
ny aflönings-
stat för Ju-
stitiedeparte-
mentets expe-
dition.*

Med godkännande af uppgjordt förslag till förändrad organisation af de särskilda statsdepartementens kansliexpeditioner, äskade Kongl. Maj:t vid 1874 års riksmöte anslag å ordinarie stat för genomförandet af berörda nya organisation, men Riksdagen ansåg sig, oaktadt någon anmärkning mot

sjelfva organisationsförslaget ej förekom, ej böra då ingå i definitiv pröfning af de för den nya organisationen uppgjorda aflöningsstater. Riksdagen antog nemligen, att vid 1875 års riksmöte skulle till behandling förekomma frågan om reglering af de centrala embetsverkens samt öfriga civile embets- och tjänstemäns aflöningsförhållanden, och det var enligt Riksdagens åsigt ej lämpligt att redan vid riksmötet 1874 undantagsvis för några särskilda embetsverk definitivt fastställa aflöningsbeloppen, helst derigenom lätteligen kunde uppstå svårigheter vid den allmänna regleringen, i händelse den mera omfattande utredning, som då kunde komma att föreligga, skulle gifva anledning till afvikelse från de grunder, efter hvilka aflöningsbeloppen vid de ifrågakända regleringarne blefve beräknade. Riksdagen beviljade fördenskill allenast å extra stat de medel, som då syntes nödiga för den nya organisationens tillämpning under år 1875, ehuru till nedsatt belopp mot hvad Kongl. Maj:t föreslagit. Skälen för denna nedsättning vore dels det, att Riksdagen ansåg sig böra taga hänsyn till beloppet af de vid samma riksmöte åt andra embetsverk medgifna dyrtidstillägg, dels ock det, att i förslaget saknades ett bestämdt uttaladt förbud mot samtidigt uppbärande af lön för flera tjänster. På särskilda af Kongl. Maj:t år efter annat gjorda framställningar har Riksdagen sedan dess fortfarande å extra stat beviljat anslag för samma nya organisation till enahanda belopp.

Uti ofvan omförmälda statsrådsprotokoll af den 7 December nästlidet år är af chefen för Finans-departementet anfördt, hurusom det hinder, som Riksdagen år 1874 ansett förefinnas mot en bestämd lönereglering för kanslidepartementens expeditioner, numera torde hafva försvunnit, enär under den tid, som sedan dess förflutit, ej blott en del af Kongl. Maj:ts kansli, nemligen Justitierevisions-expeditionen, utan äfven åtskilliga af de centrala embetsverken undergått den reglering, hvarå Riksdagen i sitt nyss berörda yttrande syftade. Genom dessa regleringar hade en stadgad norm åstadkommits både för lönebeloppen i de särskilda tjänstegraderna och i afseende å vilkoren för åtnjutandet af de nya löneförmånerna; och äfven i öfrigt syntes några omständigheter ej vara för handen, hvilka kunde verka derhän, att en definitiv reglering af löneförhållandena inom kanslidepartementens expeditioner borde längre uppskjutas.

Enligt den vid 1874 års riksdag godkända organisationen, hvilken under en treårig tillämpning visat sig vara fullt ändamålsenlig, skulle expeditionernas ordinarie tjänstemän utgöras af kanslisekreterare och de med dem i afseende å tjänste- och lönegrad likställda registratorerne, byråchefer och expeditionschefer.

Aflöningen till kanslisekreterarne utginge nu med 4,200 kronor till dem hvar. Med ledning af detta belopp och med tillämpning af den för de flesta tjänstemän inom nyorganiserade embetsverk antagna principen om

ålderstillägg, syntes aflöningen för nämnde tjänstemän böra i den definitiva staten bestämmas till 4,000 kronor med rätt till två ålderstillägg, hvartdera å 500 kronor, att åtnjutas det första efter fem års och det andra efter tio års tjänstgöring.

Den nedsättning i den nuvarande aflöningen, som således skulle stadgas, kunde väl anses motsvarad af rättigheten till ålderstillägg; och om än kanslisekreteraren, hvilken under byråchefs semester eller vid annat förfall för honom hade till åliggande att sköta dennes befattning, till följd af denna omständighet och sin ställning i öfrigt såsom protokollsförare i Konungens konselj kunde anses nära jämförlig med sekreteraren i ett kollegium eller centralt embetsverk, för hvilken aflöningen i allmänhet ansetts böra utgå med 4,500 kronor jemte två ålderstillägg å 500 kronor hvartdera, kunde dock med afseende å den ringare ansvarighet och mindre fristående ställning, som med kanslisekreterarens befattning förenades, ofvanberörda nu ifrågasatta aflöning ej anses allt för ringa. Genom denna aflöning skulle visserligen de bland de nuvarande kanslisekreterarne, hvilka ej tjänstgjort så länge, att de vore berättigade till ålderstillägg, under någon kortare tid lida minskning i sina löneförmåner; men ersättning härför kunde af tillgängliga medel dem beredas. Hvad beträffade aflöningens fördelning i lön och tjänstgöringspenningar, borde lämpligast och med hänsyn jemväl till proportionen i den af löneregleringskomitén föreslagna fördelningen af aflöningen vid jämförliga tjänster lönen bestämmas till 2,800 kronor och tjänstgöringspenningarne till 1,200 kronor. Då vidare, hvad beträffade registratorerne i kansliexpeditionerna, dessa allt hittills åtnjutit enahanda aflöning som kanslisekreterarne, och någon anledning att ändra detta förhållande ej förefunnes, hade deras aflöning syntts äfven fortfarande böra bestämmas till samma belopp, som komme kanslisekreterare till del.

I likhet med hvad vid senast verkställda löneregleringar blifvit stadgadt i afseende å statskommissarier samt byråchefer i Fångvårdsstyrelsen och hvad som blifvit af löneregleringskomitén föreslaget angående byråchefer i Post-, Telegraf- och Tullstyrelserna, samt då den bearbetning af förekommande ärenden, som ålåge byråcheferne i departementens expeditioner, otvifvelaktigt vore af lika stor vikt som den, hvilken tillhörde ofvan nämnde tjänstemän, hade aflöningen jemväl för byråcheferne inom kanslidepartementens expeditioner upptagits till lön 4,400 kronor och tjänstgöringspenningar 2,000 kronor jemte rätt till ett ålderstillägg till lönen å 600 kronor efter fem års tjänstgöring.

Expeditionscheferne åtnjöte för närvarande ett arfvode af 7,000 kronor. Då emellertid alla de byråchefer, som tjänstgjort i fem år eller derutöfver, skulle åtnjuta aflöning till nämnda belopp, hade arfvodet till expeditionscheferne upptagits till 7,500 kronor, hvilket vore detsamma, som Kongl.

Maj:t vid 1874 års riksmöte i sådant afseende föreslagit, och som Riksdagen då beviljat åt kabinetssekreteraren, såsom expeditiionschef i Utrikesdepartementet. Af berörda arfvodesbelopp borde 2,400 kronor anses motsvara tjänstgöringspenningar.

Hvad härefter anginge vaktbetjeningen, hvars aflöning hittills utgått med 750 kronor till *en* vaktmästare inom hvarje expedition och med 650 kronor till en hvar af de öfriga, så borde nämnda betjening, med afseende derå, att den dagliga tjänstgöringen å embetsrummet ej understige 5—6 timmar, undfå aflöning till enahanda belopp, som vid 1876 års riksdag bestämts för vaktbetjeningen inom Statskontoret, der arbetstiden antagits till lika längd. Föredragande departementschefen föreslog derföre en aflöning för hvarje expeditiions förste vaktmästare af lön 800 kronor och tjänstgöringspenningar 300 kronor, tillhopa 1,100 kronor, samt för öfrige vaktmästare af lön 500 kronor och tjänstgöringspenningar 300 kronor, tillhopa 800 kronor, jemte rätt för de sistnämnde till ett ålderstillägg af 100 kronor efter fem års tjänstgöring. För dem af vaktbetjeningen, som i egenskap af departementsvaktmästare åtnjuta fri bostad, syntes dock, så länge denna förmån kvarstode, den kontanta lönen böra minskas med 150 kronor.

De aflöningar, hvilka Kongl. Maj:t sålunda ansett böra för personalen inom statsdepartementens kansliexpeditioner uppföras, skulle alltså utgöra för

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Summa.	
Expeditionschef, arfvode	— — —	— — —	7,500	{ Af detta arfvode anses 2,400 kronor motsvara tjänstgöringspenningar.
Byråchef	4,400	2,000	6,400	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
Kanslisekreterare	2,800	1,200	4,000	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
Registrator	2,800	1,200	4,000	
Förste vaktmästare	800	300	1,100	
Öfrige vaktmästare	500	300	800	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.

Slutligen har i åberopade statsrådsprotokoll föredragande departementschefen yttrat sig angående villkoren för åtnjutande af den föreslagna nya aflöningen. Dessa borde naturligtvis bestämmas med ledning af hvad i sådant afseende blifvit stadgadt i andra redan reglerade verk. I afseende å villkoren för åtnjutande af ålderstillägg inom kansliexpeditionerna syntes dock böra gälla i viss mån olika stadganden mot hvad i sådant hänseende eljest blifvit bestämdt. Då det vore nödvändigt, att departementscheferne, vid utseende af lämpliga personer för öfvertagande af de vigtiga byråchefs-befattningarne i Kongl. Maj:ts kansli, hade sig öppet att välja inom en vidsträcktare krets än bland de i hans egen expedition anställde tjenstemän, och då det äfven vore billigt, att befattningarne såsom kanslisekreterare och registrator, hvilka tillhörde samma lönegrad, vid beräkandet af ålderstillägg ansåges såsom samma tjenst, syntes skäl förefinnas, att person, som till tjenstebefattning inom kansliet förflyttades, måtte, vid bestämmande af ålderstillägg, räkna sig till godo den tid, han i samma lönegrad tjenstgjort inom samma expedition eller inom annat departement eller verk. Rörande villkoren för åtnjutande af den nya aflöningen inom kansliexpeditionerna har Kongl. Maj:t derföre föreslagit:

1:o att tjensteman i berörda expeditioner skall vara underkastad den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af kansliet eller eljest kan varda stadgad;

2:o att tjenstgöringspenningar, der sådana i aflöningen ingå, få uppbäras endast för den tid, tjenstens innehafvare verkligen tjenstgjort eller åtnjtit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjenstgöring befriad, utgå till den, som tjensten förrättat;

3:o att den, som af sjukdom hindras att sin tjenst förrätta, eger uppbära hela lönen; men att den, som eljest undfår ledighet för svag helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten, utöfver sina tjenstgöringspenningar, afstå så mycket af lönen, som för tjenstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

4:o att vid sjukdomsförfall eller när det erfordras för beredande af semester tjensteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom expeditionen, densamma mot åtnjutande i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjenstgöringspenningar, men eljest af deremot svarande belopp, i stället för egna tjenstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

5:o att, der förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af samma tjenst anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmas att inträda efter fem år, under vilkor att innehafvaren, af denna

tid, mera än fyra år sjelf bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester; och för andra förhöjningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år under samma villkor, på det sätt likväl, att den högre aflöningen ej i någotdera fallet får tillräddas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, då den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagaren dervid tillgodoräknas *ej mindre* den tid, han före den nya statens utfärdande bestridt innehafvande tjänst eller motsvarande tjänst å den gamla staten vare sig på grund af fullmakt eller till följd af förordnande, som i afvaktan på afgörande af frågan om kansliets reglering för tjänstens uppehållande under tiden meddelats, *än äfven* den tid han inom samma lönegrad tjänstgjort inom samma eller annan expedition af kansliet eller i annat statens embetsverk;

6:o att tjänsteman skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänsteår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjänsten afgå; Kongl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma qvarstå;

7:o att med ordinarie befattning inom kansliexpeditionerna ej må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjänstgöringen inom expeditionen; dock att tjänsteman, som vid den nya lönereleringens inträdande redan innehar tjänst utom expeditionen, må densamma bibehålla, så länge den icke är för tjänstgöring i expeditionen hinderlig; samt

8:o att semester må af embets- och tjänstemännen åtnjutas under en och en half månad årligen.

De af nuvarande embets- och tjänstemän inom förevarande expeditioner, som inom förelagd tid förklara sig icke vilja ingå på den nya aflöningsstaten med nu föreslagna villkor, har Kongl. Maj:t ansett böra bibehållas vid de aflöningsförmåner de på ordinarie stat förut innehafva.

Af hvad sålunda blifvit anfördt framgår, att de aflöningsstater för stats-departementens kansliexpeditioner, som nu blifvit till Riksdagens godkännande framlagda, äro såväl i afseende å aflöningsbeloppen som i fråga om villkoren för deras åtnjutande upprättade i öfverensstämmelse med de grunder, som vid de under de två sista riksmötena fastställda löneregleringar blifvit tillämpade, och de mindre afvikelser, som i ena eller andra hänseendet egt rum, synas vara af härvid förekommande särskilda förhållanden betingade.

Hvad nu särskildt angår Justitie-departementets expedition, är i afseende å personalen någon annan förändring ej ifrågasatt, än att ytterligare en kanslisekreterare på staten upptagits, hvilken tillökning, enligt hvad statsrådsprotokollet (Bil. N:o 1, pag. 31 och 32) gifver vid handen, blifvit behöflig hufvudsakligen derigenom, att, enligt den med nästlidet års början vidtagna förändrade organisationen af Nedre Justitierevisionen, den protokollssekreterarne i samma revision dittills åliggande skyldighet att föra Högsta Domstolens protokoll i lagärenden upphört.

Den från och med år 1875 gällande stat för Justitie-departementets expedition upptager följande poster:

Expeditionschefen, arfvode	7,000: —
1 Byråchef för lagärenden, arfvode	4,000: —
1 Byråchef för statistiska ärenden, lön	5,500: —
1 Kanslisekreterare, lön	4,200: —
1 Registrator, lön	4,200: —
1 Vaktmästare, lön	750: —
1 dito dito	650: —
Till Departementschefens förfogande för amanuenser, skrifbiträden och extra vaktbetjente	4,000: —
<hr/> Summa 30,300: —	

deraf 23,500 kronor äro på ordinarie och 6,800 kronor på extra stat uppförda.

Enligt de grunder, för hvilka här ofvan finnes redogjort, skulle staten för denna expedition erhålla följande utseende:

	Lön.	Tjenst- görings- penningar.	Summa.	
Expeditionschefen, arfvode	— — —	— — —	7,500 —	{ Af detta arfvode anses 2,400 kronor motsvara tjenstgöringspenningar.
Byråchefen för lagärenden, arfvode	— — —	— — —	4,000 —	
Byråchefen för statistiska ärenden	4,400 —	2,000 —	6,400 —	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 Kanslisekreterare	2,800 —	1,200 —	4,000 —	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor
1 Dito	2,800 —	1,200 —	4,000 —	{ och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 Registrator	2,800 —	1,200 —	4,000 —	
1 Vaktmästare	800 —	300 —	1,100 —	
1 Dito	500 —	300 —	800 —	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
Till amanuenser, vikariatsersättningar, renskrifning, m. m.	— — —	— — —	4,000 —	
Summa	— — —	— — —	35,800 —	

Tillökningen i den nya staten utöfver den nu gällande utgör således 5,500 kronor, hvartill dock bör läggas det belopp af 6,800 kronor, som för närvarande såsom extra anslag utgår; och då de för behofvet af ytterligare en kanslisekreteraretjänst i statsrådsprotokollet angifna skäl synts Utskottet tillfyllestgörande, samt lönebeloppen — i afseende hvarå Utskottet endast ansett sig böra omförmåla, hurusom byråchefen för lagärenden är berättigad att utöfver det för honom uppförda arfvode uppbära löneinkomster af innehafvande ordinarie tjänst till så stor del, som Kongl. Maj:t ej finner böra för tjänstens bestridande åt vikarien afstås — äro beräknade i öfverensstämmelse med ofvan angifna grunder för aflöningen inom statsdepartementens kansliexpeditioner, tillstyrker Utskottet,

att Riksdagen, med gillande af ofvan intagna förslag till ny stat för Justitie-departementets expedition jemte de för de nya lönernas åtnjutande föreslagna villkor, må i anslaget till berörda expedition bevilja förhöjning med 12,300 kronor, eller från 23,500 kronor till 35,800 kronor.

Högsta Domstolen.

Angående
löneförhöj-
ning för
Högsta
Domstolens
vaktmästare.

2:o. Hos Högsta Domstolen finnas anstälde tre vaktmästare, hvaraf en med 750 kronor och de begge öfrige, hvar för sig, med 650 kronor i lön; och på det att desse vaktmästare måtte, i afseende på aflöningsförmåner,

blifva likstälde med de i kansliet tjenstgörande, har Kongl. Maj:t nu föreslagit, att deras löneförmåner måtte bestämmas för förste vaktmästaren till 1,100 kronor, hvaraf lön 800 kronor och tjenstgöringspenningar 300 kronor, samt för hvar och en af de begge öfrige till 500 kronor i lön och 300 kronor i tjenstgöringspenningar, med rätt för desse sistnämnde att derutöfver, efter fem års tjenstgöring, bekomma ett ålderstillägg af 100 kronor, allt under enahanda bestämmelser och villkor, som för kansliets vaktmästare vore, enligt ofvan åberopade statsrådsprotokoll af den 7 December nästlidet år, utaf Kongl. Maj:t antagna, samt att följaktligen anslaget åt Högsta Domstolen måtte höjas med 650 kronor, hemställande Utskottet,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts nådiga förslag i afseende å de hos Högsta Domstolen anstälde vaktmästares löneförmåner, Högsta Domstolens anslag må med 650 kronor förhöjas.

Justitiekanslers-expeditionen.

3:o. Uti statsrådsprotokollet (Bil. N:o 1, pag. 33) är anfördt, att de af Kongl. Maj:t för statsdepartementens kansliexpeditioner antagna grunder vore endast till en del tillämpliga å Justitiekanslers-expeditionen, och någon annan förändring i dennas organisation syntes icke kunna ifrågasättas, än att de på dess stat uppförda två kopisttjenster indroges, och ett anslag i stället ställdes till justitiekanslerns förfogande för befrämjande af göromålens gång; hvarförutan en jemförlig löneförbättring med den, som begärdes för departementsexpeditionernas tjenstemän, borde föreslås för justitiekanslerns sekreterare, registrator och vaktmästare.

Angående
Justitiekans-
lersexpeditio-
nens af-
löningsstat.

I öfverensstämmelse härmed borde på ordinarie stat uppföras för:

sekreteraren i Justitiekanslers-expeditionen lön 3,500 kronor och tjenstgöringspenningar 1,500 kronor;

registratorn derstädes lön 2,000 kronor och tjenstgöringspenningar 1,000 kronor;

med rättighet för hvardera till två särskilda ålderstillägg å 500 kronor;

vaktmästaren lön 500 kronor och tjenstgöringspenningar 300 kronor, med rätt till ett ålderstillägg å 100 kronor; samt

till justitiekanslerns förfogande för ofvan uppgifna ändamål 2,500 kronor; och har Kongl. Maj:t nu föreslagit, att, med iakttagande i tillämpliga delar af de i statsrådsprotokollet för den 7 December nästlidet år intagna bestämmelser och villkor för åtnjutande af föreslagen ny aflöning inom

kansliexpeditionerna, det upprättade förslaget till *ny stat för Justitiekanslers-expeditionen* måtte gillas, och anslaget följaktligen ökas med 1,750 kronor till 19,300 kronor.

Vid sistlidne riksdag bestämdes justitiekanslerns aflöning till 8,000 kronor, och förevarande aflöningsstat skulle alltså nu erhålla följande utseende:

	Lön.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	
Justitiekanslern	5,600 —	2,400 —	8,000 —	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
Sekreteraren	3,500 —	1,500 —	5,000 —	
Registratorn	2,000 —	1,000 —	3,000 —	
Vaktmästaren	500 —	300 —	800 —	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
Till amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning m. m.	— —	— —	2,500 —	
Summa	— —	— —	19,300 —	

Utskottet, som emot berörda nådiga förslag ej haft något att anmärka, får alltså, med tillkännagifvande att den i innevarande års stat uppförda aflöningen utgör, inberäknadt dyrtidstillägg, 4,800 kronor för sekreteraren och 3,000 kronor för registratorn, hemställa,

att Riksdagen, med gillande af Kongl. Maj:ts förslag till *ny stat för Justitiekanslers-expeditionen*, må i det för denna expedition uppförda anslag bevilja förhöjning med 1,750 kronor.

De under rikets Hofrätter lydande justitiestater.

Angående
utredning af
frågan om
den för
nämnde-
mansbestyret
utgående
ersättning.

4:o. Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt motion (N:o 41) hafva Herrar *Jan Magnusson, J. August Sjö* m. fl. föreslagit, att Riksdagen måtte i underdänig skrifvelse anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta tillse och utreda, dels huruvida icke den nämndemän nu af statsmedel tillkommande ersättning, hvilken, så vidt den är till vissa bestämda penningbelopp faststeld, borde från *ett* anslag utgå, numera är otillräcklig, dels ock

om den godtgörelse, som derutöfver må böra för nämndemansbesväret anvisas, bör utgå af statsmedel eller om den bör af kommunerna bestridas; lärande dervid jemväl böra undersökas, efter hvilka grunder ersättningen lämpligast bör beräknas, om den nemligen bör till större eller mindre del utgå med ett för hvarje nämndeman lika, bestämdt belopp, eller kunna till sin helhet eller delvis afpassas efter den olika tunga, som inom olika orter är med ifrågavarande uppdrag förenad.

Då denna framställning öfverensstämmer med det af sistlidne Riksdags Stats-Utskott i ämnet gjorda förslag (se utlåtandet N:o 15 punkten 2) samt nuvarande Stats-Utskott delar de åsikter, på hvilka berörda förslag grundades, anser sig Utskottet, med åberopande af hvad då anfördes, nu kunna endast hemställa,

att underdånig skrifvelse i öfverensstämmelse med motionärernes förslag måtte till Kongl. Maj:t aflåtas.

Den Svea Hofrätt underlydande justitiestat.

5:o. För genomförande af delning utaf *Kungadömet*, *Medelpads*, *Norra Jemtlands* och *Södra Jemtlands* nuvarande domsagor har Kongl. Maj:t föreslagit, att anslaget till löner åt häradshöfdingarne under Svea Hofrätt måtte ökas med 18,000 kronor, samt tjenstgöringspenningar och förvaltningskostnadsbidrag fördelas på sätt statsrådsprotokollen beträffande de särskilda domsagorna upptoge; äfvensom att Häradshöfdingen Carl Fr. Abenius, derest Daga härad blefve Lifgedingets domsaga fränskildt, måtte berättigas att dels under sin återstående tjenstetid, utöfver de på återstående delen af domsagan anslagna tjenstgöringspenningar, af statsmedel, som Kongl. Maj:t särskildt anvisade, uppbära 200 kronor, dels ock tillgodonjuta den af honom förbehållna boställsafkastning.

Beträffande de skäl, som i fråga om ofvan uppräknade fyra domsagor betinga behovet och önskvärdheten af hvardera domsagans fördelning i tvenne, tillåter sig Utskottet, till undvikande af vidlyftighet, att hänvisa till den utredning i dessa hänseenden, som i de den nådiga propositionen bilagda statsrådsprotokoll för den 26 Oktober samt den 7 och den 14 December nästlidet år (Bil. N:o 1, pag. 1—5, 8—16 och 17—23) finnes intagen, och hvilken utredning synes Utskottet innebära fullgiltiga skäl för de af Kongl. Maj:t nu framställda förslag. Hvad särskildt beträffar delningen af *Kungadömet*s domsaga, eller *Jönåkers*, *Rönö*, *Hölebo*, *Oppunda* och *Villåttinge* härad, må endast öförmälas, att förslaget derom, att Daga härad, tillhörande Lifgedingets domsaga, skulle derifrån utbrytas och jemte *Jönåkers*, *Rönö* och

Hölebo härad bilda en domsaga, under det den andra domsagan utgjordes af Oppunda och Villåttinge härad, icke kräver någon ökad utgift utan endast föranleder, att 200 kronor af tjenstgöringspenningarne öfverflyttas från Lifgedingets domsaga till Jönåkers, Rönö, Hölebo och Daga härads domsaga, samt att, enligt hvad Kongl. Maj:ts Befallningshafvande upplyst, genom denna förflyttning af Daga härad befolkningen i Södermanlands län skulle blifva temligen lika fördelad på de särskilda domsagorna.

Enligt hvad åberopade statsrådsprotokoll vidare gifva vid handen, skulle de särskilde häradshöfdingarnes aflöning komma att utgå på följande sätt, nemligen i:

Jönåkers, Rönö, Hölebo och Daga härads domsaga:

Lön	4,500: —	
Tjenstgöringspenningar	1,200: —	
Förvaltningskostnadsbidrag	200: —	5,900: —

Oppunda och Villåttinge härads domsaga:

Lön	4,500: —	
Tjenstgöringspenningar	1,300: —	
Förvaltningskostnadsbidrag	200: —	6,000: —

Vester och Öster Rekarne samt Åkers och Selebo härads domsaga:

Lön	4,500: —	
Tjenstgöringspenningar	1,200: —	5,700: —
		Summa kronor 17,600: —

Då nu utgår till häradshöfdingen i

Kungadömet's domsaga	7,200: —	
Lifgedingets domsaga	5,900: —	13,100: —

utgör skilnaden .....

kronor 4,500: —

eller det jemna beloppet af en häradshöfdingelön, hvartill likväl skulle komma godtgörelse till Häradshöfdingen Abenius under hans tjenstetid för mistade tjenstgöringspenningar 200 kronor.

Medelpads vestra domsaga:

Lön	4,500: —	
Tjenstgöringspenningar	1,300: —	
Förvaltningskostnadsbidrag	200: —	6,000: —
		Transport 6,000: —

Transport 6,000: —

Medelpads östra domsaga:

Lön	4,500: —	
Tjenstgöringspenningar	1,200: —	
Förvaltningskostnadsbidrag	400: —	6,100: —
Summa kronor		12,100: —

så att, efter afdrag af de åt domhafvanden i Medelpads nuvarande domsaga från statsverket anvisade aflöningsbelopp af tillsammans ..... 7,600: —
 skilnaden jemväl komme att utgöra ..... kronor 4,500: —

Jemtlands norra domsaga:

Lön	4,500: —	
Tjenstgöringspenningar	1,000: —	5,500: —

Jemtlands vestra domsaga:

Lön	4,500: —	
Tjenstgöringspenningar	1,000: —	5,500: —

Jemtlands östra domsaga:

Lön	4,500: —	
Tjenstgöringspenningar	1,500: —	6,000: —

Herjedalens domsaga:

Lön	4,500: —	
Tjenstgöringspenningar	1,000: —	
Förvaltningskostnadsbidrag	200: —	5,700: —
Summa kronor		22,700: —

och då de nu åt domhafvandena i norra Jemtlands och södra Jemtlands domsagor från statsverket anvisade aflöningsbelopp utgöra ..... 13,700: —
 så erfordras alltså här beloppet af tvenne häradshöfdingelöner med ..... kronor 9,000: —

På grund af hvad sålunda förekommit tillstyrker Utskottet:

a) att, för genomförande af delning utaf Kungadömet's nuvarande domsaga, anslaget till Svea Hofrätt med derunder lydande justitiestat ökas med 4,500 kronor, samt tjenstgöringspenningar och förvaltningskostnadsbidrag på ofvan angifna sätt fördelas;

b) att, för genomförande af delning utaf Medelpads nuvarande domsaga, anslaget till Svea Hofrätt med derunder lydande justitiestat ökas med 4,500 kronor, samt tjenstgöringspenningar och förvaltningskostnadsbidrag på ofvan angifna sätt fördelas;

c) att, för genomförande af delning utaf norra Jemtlands nuvarande domsaga, anslaget till Svea Hofrätt med derunder lydande justitiestat ökas med 4,500 kronor, samt tjenstgöringspenningar och förvaltningskostnadsbidrag på ofvan angifna sätt fördelas;

d) att, för genomförande af delning utaf södra Jemtlands nuvarande domsaga, anslaget till Svea Hofrätt med derunder lydande justitiestat ökas med 4,500 kronor, samt tjenstgöringspenningar och förvaltningskostnadsbidrag på ofvan angifna sätt fördelas; och

e) att Häradshöfdingen Carl Fr. Abenius, derest Daga härad varder Lifgedingets domsaga fränskildt, må berättigas att dels under sin återstående tjenstetid, utöfver de på återstående delen af domsagan anslagna tjenstgöringspenningar, af statsmedel, som Kongl. Maj:t särskildt anvisar, uppbära 200 kronor, dels ock tillgodonjuta den af honom förbehållna boställsafkastning.

Kommande, i händelse Daga härad icke varder Lifgedingets domsaga fränskildt, frågan om överflyttande af 200 kronor utaf denna domsagas tjenstgöringspenningar att förfalla, så att, i sådan händelse, tjenstgöringspenningarne för häradshöfdingen i Jönåkers, Rönö och Hölebo härads domsaga komme att upptagas till 1,000 kronor.

Fångvården.

Angående
aflöningar
vid kronohäk-
tena i Ystad
och Sunds-
vall.

6:o. Med tillkännagifvande att *kronohäktena* i *Ystad* och *Sundsvall* vore afsedda att till begagnande upplåtas, det förra i slutet af nästlidet och det senare i slutet af innevarande år, har Kongl. Maj:t för direktörer och

predikanter vid dessa fängelser äskat anvisande af följande löneförmåner jemte rätt för direktörerne till ålderstillägg med 200 kronor efter fem år och med ytterligare 100 kronor efter 10 år, nemligen:

vid kronohäktet i Ystad:

till en direktör:

lön	1,300: —	
arfvode	300: —	
skrifvare-arfvode	300: —	1,900: —

till en predikant:

arfvode	800: —	2,700: —
---------------	--------	----------

samt vid kronohäktet i Sundsvall:

till en direktör:

lön	1,500: —	
arfvode	300: —	
skrifvare-arfvode	300: —	2,100: —

till en predikant:

arfvode	800: —	2,900: —
---------------	--------	----------

Enligt hvad statsråds-protokollet gifver vid handen, innehåller kronohäktet i Ystad 54 och det i Sundsvall 53 celler, och de äro således närmast jemförliga med det 54 celler inrymmande länsfängelset i Hernösand. De nu föreslagna aflöningarne äro äfven lika med dem, som vid sistnämnda fängelse utgå, likväl med en förhöjning af 200 kronor i lönen för direktören vid fängelset i Sundsvall, föranledd dels af de höga lefnadskostnaderna derstädes och dels deraf, att direktörsbefattningen vid detta häkte af angifna orsaker blefve särdeles mödosam och besvärlig.

Utskottet hemställer alltså:

a) att, med godkännande af den för direktör och predikant vid kronohäktet i Ystad föreslagna aflöningsstat, det bestämda anslaget till fångars vård och underhåll må med 2,700 kronor förhöjas; och

b) att, med godkännande af den för direktör och predikant vid kronohäktet i Sundsvall föreslagna aflöningsstat, det bestämda anslaget till fångars vård och underhåll må med 2,900 kronor förhöjas.

Angående
indragning
af tvenne arf-
voden vid
kronoarbets-
kompaniet å
Vaxholm.

7:o. Enär antalet af de vid *kronoarbetskompaniet å Vaxholm* förvarade försvarslöse icke obetydligt nedgått, har Kongl. Maj:t föreslagit, att utaf de på kompaniets stat anvisade arfvoden till en kompanichef och tre subaltern-officerare med tillsammans 5,400 kronor, sammanlagda beloppet af *tvenne subalternofficerare-arfvoden* måtte med 2,200 kronor indragas; hemställande vid sådant förhållande Utskottet,

att det bestämda anslaget till fångars vård och underhåll må med 2,200 kronor nedsättas.

Angående
lönstillägg för
predikanten
vid straff-
fängelset i
Göteborg.

8:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att för *predikanten vid straff-fängelset i Göteborg* ett lönstillägg af 300 kronor årligen måtte af *förslagsanslaget* till fångars vård och underhåll fortfarande få utgå från och med innevarande år tills vidare, intill dess tjensten kunde varda indragen eller annan lönereglering blifvit fastställd; och då 1876 års Riksdag medgifvit, att ett lönstillägg af 300 kronor finge för åren 1876 och 1877 till bemälde predikant utbetalas, samt enahanda skäl, som legat till grund för nämnda beslut, fortfarande äro gällande, tillstyrker Utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning må vinna Riksdagens bifall.

Angående
öfriga ordi-
narie anslag.

9:o. I afseende å *öfriga* under denna hufvudtitel uppförda *ordinarie anslag*, deri förändring icke ifrågakommit, hemställer Utskottet,

att dessa anslag må uppföras till enahanda belopp, som vid sistlidet års riksdag bestämdes; dock att *förslagsanslaget* till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. måtte få i den mån, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma erfordras, ökas eller minskas.

Angående
anslag för
Krigshof-
rätten och
Nya Lagbe-
redningen.

10:o. I öfverensstämmelse med hvad Kongl. Maj:t föreslagit, får Utskottet, enär nedannämnda anslag sammansättningsmässigt med hvad för innevarande år är till enahanda ändamål anvisadt, tillstyrka,

att på *extra* stat för år 1879 må anvisas:

- a) till arfvode åt *Krigshofrättens ordförande* och *trenne militäre ledamöter* 5,000 kronor; och
- b) för *Nya Lagberedningen* 40,000 kronor.

11:o. Jemte tillkännagifvande, att Statskontoret under år 1877 förskjutit dels till *komitén för utarbetande af förslag till ny vexellag* 1,027 kronor 90 öre, dels till *komitén för afgifvande af förslag till förändringar i sjölagen* 1,230 kronor 13 öre, har Kongl. Maj:t, enär begge dessa komitéers verksamhet i viss mån sammanfaller med den omarbetning af Handelsbalken, som ursprungligen Nya Lagberedningen fått sig förelagd, nu föreslagit, att sammanlagda beloppet af dessa förskott, 2,258 kronor 3 öre, måtte få gäldas af 1877 års extra anslag till Nya Lagberedningen, derå besparingar öfverskjutande nämnda belopp uppkommit, samt de ytterligare kostnader, som för ifrågavarande komitéer erfordras, få bestridas af besparingarne å anslaget till Nya Lagberedningen för åren 1878 och 1879; hemställande Utskottet,

Angående dispositionen af besparingar å de för Nya Lagberedningen anvisade anslag.

att hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit må vinna Riksdagens bifall.

12:o. Slutligen har Kongl. Maj:t för fullbordan af *fängelsebyggnaden å Långholmen* äskat ett *extra* anslag af 50,000 kronor.

Angående anslag för fullbordande af fängelsebyggnaden å Långholmen.

Till denna fängelsebyggnad, derför ursprungliga kostnadsförslaget upptagit 635,000 kronor, äro af föregående Riksdagar anvisade 565,000 kronor, hvadan ett belopp af 70,000 kronor skulle återstå att anvisa, men genom vidtagna förändringar i byggnadsplanen skulle för byggnadens fullbordan endast det nu äskade beloppet erfordras.

Utskottet hemställer alltså,

att det för fullbordan af fängelsebyggnaden å Långholmen äskade anslagsbeloppet 50,000 kronor må på extra stat för år 1879 af Riksdagen anvisas.

Stockholm den 12 Februari 1878.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.

Reservationer:

vid *1:sta punkten* (angående ny aflöningsstat för Justitie-departementets expedition) af Herr *Liss Olof Larsson*, som yrkade, att aflöningen för kansli-sekreterare och registrator måtte fördelas i lön 2,500 kronor och tjänstgöringspenningar 1,500 kronor;

vid *3:dje punkten* (angående Justitiekanslers-expeditionens aflöningsstat) af Herrar *Liss Olof Larsson*, *Carl Ifvarsson*, *P. O. Hörnfeldt*, *Ola Bosson Olsson*, *Jonas Andersson* i Häckenäs, *Johan Erik Johansson* i Fornebyn, *Gustaf Jonsson* i Skeppnetorp, *Ola Andersson* i Nordanå, *Johannes Jonsson* i Fröstorp och *J. E. Billström*, hvilka yrkade den ändring i lönestaten, att aflöningen för *sekreteraren* skulle bestämmas till 3,000 kronor i lön och 1,500 kronor i tjänstgöringspenningar eller tillhopa 4,500 kronor samt att *registratorns* aflöning 3,000 kronor måtte fördelas i lön 1,800 kronor och 1,200 kronor i tjänstgöringspenningar.

Bil. Litt. A.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen

1878 års riksstat anslår:					
Penningar.		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor. <i>Förslagsanslag.</i>		Summa.	
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
17,000	—	—	—	17,000	—
23,500	—	—	—	23,500	—
6,000	—	—	—	6,000	—
162,050	—	—	—	162,050	—
17,550	—	—	—	17,550	—
134,000	—	—	—	134,000	—
554,825	58	44	92	554,870	50
510,019	81	186	62	510,206	43
208,712	36	—	—	208,712	36
11,100	—	—	—	11,100	—
55,000	—	—	—	55,000	—
,782,900	—	—	—	1,782,900	—

Justitie-
Departementschefen
Departementets expedition
<i>Tillkommer:</i> För tillämpning af ny stat
Departementschefens ombud för tillsyn öfver skrifiers allmängörande,
Högsta Domstolen
<i>Tillkommer:</i> Löneförhöjning åt vaktmästarne
Justitiekanslers-expeditionen
<i>Tillkommer:</i> För tillämpning af ny stat
Nedre Justitierevisionen
Svea Hofrätt med derunder lydande justitiestat
<i>Tillkommer:</i> För delning af Kungadömet's domsaga
För d:o af Medelpads d:o
För omreglering af domsagorna i Jemtland
Göta Hofrätt med derunder lydande justitiestat
Hofrätten öfver Skåne och Blekinge med derunder lydande justitiestat
Krigshofrätten
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>
Fängvården:
Fängvårdsstyrelsen
Fångars vård och underhåll:
<i>Bestämdt anslag</i>
<i>Tillkommer:</i> Aflöning m. m. för en direktör och en predikant
Ystad
Dito i Sundsvall

t 3,482,657	75	231	54	3,482,889	29
-------------	----	-----	----	-----------	----

Litt. A.

under riksstatens Andra Hufvudtitel.

departementet.

.....	23,500: —
.....	12,300: —
<i>förslagsanslag</i>	162,050: —
.....	650: —
.....	17,550: —
.....	1,750: —
.....	554,825: 58
.....	4,500: —
.....	4,500: —
.....	9,000: —
.....	18,000: —
.....	59,500: —
.....	183,400: —
vid kronohäktet i	2,700: —
.....	2,900: —
.....	189,000: —
Transport	189,000: —

Förslag till blifvande riksstat:

Penningar.		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor. <i>Förslagsanslag.</i>		Summa.
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.
17,000	—	—	—	17,000
35,800	—	—	—	35,800
6,000	—	—	—	6,000
162,700	—	—	—	162,700
19,300	—	—	—	19,300
134,000	—	—	—	134,000
572,825	58	44	92	572,870 5
510,019	81	186	62	510,206 4
208,712	36	—	—	208,712 36
11,100	—	—	—	11,100 —
55,000	—	—	—	55,000 —
1,732,457	75	231	54	1,732,689 2

1878 års riksstat anslår:

Penningar.		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor. <i>Förslagsanslag.</i>		Summa.	
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
, 82,657	75	231	54	3,482,889	29
107,000	—	—	—	107,000	—
12,000	—	—	—	12,000	—
18,000	—	—	—	18,000	—
40,000	—	—	—	40,000	—
62,310	71	—	—	62,310	71
4,500	—	—	—	4,500	—
26,468	46	231	54	3,726,700	—

Afgår: Arfvodena för 2:ne subalternofficerare vid kronoarbeta-
Förslagsanslag .....
 Ålderstillägg för en del vid fångvårdsstyrelsen och fångvården an-
 Vård och underhåll af läns- och kronohäkten, *reservationsanslag* ...
 Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem
 Medikolegala besigtningar, *förslagsanslag* .....
 Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag* .....
 Ersättning åt domare, vittnen och parter, *förslagsanslag* .....
 Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., *förslagsanslag* .....
Tillkommer: För jemnande af hufvudtitelns slutsumma .....
 Extra utgifter, *Reservationsanslag* .....

Förslag till blifvande riksstat:

Penningar.	Indelt ränta och ersättning för indragna räntor. <i>Förslagsanslag.</i>		Summa.	
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport 189,000: —	59,500: —	1,732,457 75	231 54	1,732,689
kompaniet vid Vaxholm ..... 2,200: —	186,800: —			
..... 1,500,000: —	1,686,800: —			
ställda embets- och tjenstemän, <i>förslagsanslag</i>	20,000: —			
..... 20,000: —	1,786,300 —	—	—	1,786,300
genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar, <i>förslagsanslag</i>	107,000 —	—	—	107,000 —
.....	12,000 —	—	—	12,000
.....	18,000 —	—	—	18,000
.....	40,000 —	—	—	40,000
..... 62,310: 71				
..... 200: —	62,510 71	—	—	62,510 7
.....	4,500 —	—	—	4,500
Summa	3,762,768 46	231 54	3,763,000	

Bil. Litt. B.**Extra ordinarie anslag under Andra Hufvudtiteln.**

	Kronor.	ö.
Justitie-departementet.		
<i>Krigshofrätten:</i>		
Arfvode åt dess ordförande och trenne militäre ledamöter.....	5,000	—
<i>Nya Lagberedningen:</i>		
Till bestridande af kostnaderna derför	40,000	—
<i>Fängelsebyggnader:</i>		
För fullbordande af fängelsebyggnaden å Långholmen	50,000	—
Summa	95,000	—